

Rzeczpospolita. – 30.09.2011.

Tatiana Serwetnyk

Partnerstwo nie może być alternatywą członkostwa

Realna perspektywa członkostwa w UE zjednoczy nasze społeczeństwo – mówi Wiktor Juszczenko, prezydent Ukrainy w latach 2005 – 2010.

Rz: Jakie znaczenie dla Ukrainy ma projekt Partnerstwa Wschodniego?

Wiktor Juszczenko: Jest jednym z instrumentów zbliżenia Ukrainy z Zachodem. Daje Ukraińcom więcej możliwości rozszerzenia dialogu z Unią. Sprawia, że rozmowy mogą być bardziej konkretne. Jednocześnie Ukraina nie traktuje Partnerstwa Wschodniego jako alternatywy dla pełnoprawnego członkostwa w UE. To pomoc mająca w moim mniemaniu ogromne symboliczne znaczenie dla dalszego rozwoju obustronnego dialogu. Bardzo cenimy tę formę współdziałania. Jest ona dowodem, że dla Unii stosunki z kolejnymi państwami znajdującymi się na drodze do zjednoczonej Europy mają istotne znaczenie.

Podczas inauguracji Partnerstwa Wschodniego w 2009 roku w Pradze mówił pan, że inicjatywa nie powinna zastąpić Ukrainie członkostwa.

Realna perspektywa członkostwa w UE jest czynnikiem mobilizującym i jednoczącym zarówno elity polityczne, jak i ukraińskie społeczeństwo. W sferze integracji europejskiej polityka Ukrainy jest konsekwentna i niezmienna od wielu lat. Niezależnie od tego, kto sprawuje władzę. Wejście kraju do UE popiera też większość Ukraińców. Brak takiej perspektywy stwarza pole do spekulacji zarówno w kraju, jak i za jego granicami, dezorientuje społeczeństwo, stwarza grunt dla rozczarowania wobec europejskich demokratycznych wartości i instytucji. Realne perspektywy integracji są stymulatorem rozwoju wewnętrznego naszego kraju zarówno w wymiarze gospodarczym, jak i naszych instytucji.

Podczas szczytu w Warszawie przyjęto deklarację, w której uznano europejskie aspiracje państw Partnerstwa. W dalszej perspektywie otwiera to drogę do Unii nawet Białorusi.

Nie chciałbym, by europejskie perspektywy tych krajów były postrzegane wyłącznie przez pryzmat sytuacji politycznej czy personalnej. Takie podejście prowadzi do dalszego ochłodzenia stosunków. Byłoby błędem odwracać się od całych narodów, popychając je tym samym do odchodzenia od demokracji. Wpływ na polityczne i gospodarcze procesy ma dialog. W moim przekonaniu europejskie perspektywy państw Partnerstwa Wschodniego są ważnym czynnikiem stabilizacji w regionie.

Niektórzy twierdzą, że Partnerstwo Wschodnie z Ukrainą jest przeciwwagą dla działań Rosji. Co pan o tym sądzi?

Twierdzenie, że integracja Ukrainy z UE uderza w stosunki z Rosją to mit, którego rozpowszechnianiem jest zainteresowana sama Moskwa. Istnienie innego – bardziej atrakcyjnego dla Ukrainy – centrum politycznej i gospodarczej integracji jest poważnym wyzwaniem dla Moskwy. Relacje między Rosją a Ukrainą zawsze były trudne, ale Moskwa pozostaje naszym partnerem strategicznym. Nasze stosunki powinny być harmonijne i sąsiedzkie. Podpisanie umowy stowarzyszeniowej oraz porozumienia o utworzeniu strefy wolnego handlu Ukrainy z UE pozwoli zmodernizować gospodarczy i polityczny system Ukrainy, co będzie korzystne także dla Rosji.